NOSITELIA NÁDEJE

Pastoračné diela Katolíckej cirkvi
v rómskych komunitách

Pápež **František**
na Slovensku

S Máriou a Jozefom
na ceste za Ježišom
12. – 15. septembra 2021

Obsah

Úvod 6

KOŠICKÁ ARCIDIECÉZA 8

LUNÍK IX. 8

JAROVNICE 10

Bardejov – Poštárka 12

Hanušovce nad Topľou 13

Kolégium Márie Romero 14

Trebišov 15

Centrum Rómskej Misie Košice - CRM 16

PREŠOVSKÁ ARCHIEPARCHIA 17

Gréckokatolícka rómska misia v okrese Vranov nad Topľou (GRM VT) 17

Gréckokatolícka rómska misia v okrese Bardejov (GRM BJ) 19

Gréckokatolícka rómska misia v okrese Stará Ľubovňa (GRM SL) 21

Centrum Gréckokatolíckej rómskej misie na Sigorde 22

SPIŠSKÁ DIECÉZA 24

Lomnička 24

Letanovce 26

Krížová Ves 27

Smižany 29

Rakúsy 30

Poprad - Matejovce 31

Spišské Podhradie 32

Štrba 33

Veľká Lomnica 33

Spišská Kapitula 34

ROŽŇAVSKÁ DIECÉZA 35

Veľký Blh, Uzovská Panica, Barca, Ratkovská Lehota 35

Stará Halíč 36

KOŠICKÁ EPARCHIA 37

Blatné Remety 37

BANSKOBYSTRICKÁ DIECÉZA 38

Banská Bystrica 38

NITRIANSKA DIECÉZA 39

Orechov dvor 39

BRATISLAVSKÁ ARCIDIECÉZA 41

Plavecký Štvrtok, o.z. Francesco 41

Kontakty 43

Úvod

Katolícka cirkev sa prostredníctvom aktivít svojich misionárov - kňazov, rehoľníčok a rehoľníkov, seminaristov, pastoračných asistentov (veriacich laikov) a mnohých dobrovoľníkov venuje formácii Rómov ako prirodzenej súčasti pastoračných aktivít Cirkvi. Doterajšie skúsenosti potvrdzujú skutočnosť, **že obnova života Rómov založená na zmene zmýšľania má konkrétne pozitívne dôsledky v ich osobnom živote a v spoločnosti tejto minority, ale aj majoritnej spoločnosti po stránke kultúrnej, vzdelanostnej, sociálnej/vzťahovej a ekonomickej.** Pod vplyvom náboženskej formácie dochádza k ochote prevziať zodpovednosť za svoje konanie, prevziať zodpovednosť za svoju rodinu, uplatniť sa nielen v miestnej rómskej komunite, ale aj na trhu práce. **Tieto tvrdenia dokladuje aj vedecká štúdia Ústavu etnológie SAV** v Bratislave z roku 2010: „Boh medzi bariérami" – Sociálna inklúzia Rómov náboženskou cestou[1]. Štúdia potvrdzuje skutočnosť, že **sociálna inklúzia Rómov s viditeľnými výsledkami prebieha práve náboženskou cestou. Náboženská formácia sa zameriava na zmenu samotného človeka, ktorý po náboženskej premene a zintenzívnení náboženského života mení vnímanie seba samého a pozitívne sa stavia k potrebám spoločnosti. Vo výskume SIRONA 2010 vedci sledovali štrnásť indikátorov v živote Rómov v MRK.**

1. Zlepšenie dochádzky detí do školy
2. Zníženie miery zadlženosti
3. Zníženie miery úžery
4. Zvýšenie aktivity pri hľadaní práce
5. Uplatnenie na trhu práce
6. Zníženie drobnej kriminality
7. Zníženie problémov s alkoholizmom a inými návykovými látkami
8. Zníženie miery gamblerstva a závislosti na hazardných hrách
9. Zvýšenie miery gramotnosti (odstránenie negramotnosti)
10. Nárast komunikačných zručností
11. Nárast sociálnych zručností
12. Zvýšenie frekvencie pozitívnych kontaktov s inými Rómami (Rómami z iných obcí)
13. Zvýšenie frekvencie pozitívnych kontaktov s majoritou
14. Odstránenie vžitých stereotypov

1 http://www.uet.sav.sk/files/socialna_inkluzia_romov_nabozenskou_cestou.pdf

Medzi najúspešnejšie indikátory patrili podľa zistení kvalitatívneho výskumu obmedzenie závislosti od návykových látok- 98 %, výrazné zníženie miery drobnej kriminality 95 % a zníženie miery zadlženosti - 90 %, u tých Rómov, ktorí sa stali členmi náboženských hnutí. Záver tohto výskumu hovorí že: „všetkých 14 skúmaných indikátorov vykazovalo minimálne 80%-nú úspešnosť." Nejde však o sociálnu inklúziu, ale skôr o sociálnu zmenu. Táto pozitívna zmena má vysoký potenciál dospieť až k sociálnej inklúzii. Plná inklúzia je „beh na dlhé trate", ale začína sa sociálnou zmenou. Môže začať jednou generáciou, ale ukončí sa až ich vnúčatami. V pastoračnej práci sa teda vychádza z možnosti a potreby celostnej formácie človeka po stránke náboženskej, duchovnej, duševnej i vedomostnej, sociálnej a kultúrnej. **Ovocím formácie sú Rómovia so záujmom o vzdelanie, o prácu,** v dlhodobom horizonte možno skonštatovať, že **vzdelaní a zamestnaní Rómovia.** Nakoľko **pastorácia Rómov prináša efekt, ktorý oceňuje aj väčšinové obyvateľstvo, samospráva či zamestnávatelia, sme presvedčení, že podpora pastorácie Rómov prinesie všestranný úžitok celej spoločnosti.**

Pastoračná práca s Rómami zahŕňa okolo 80 rímskokatolíckych a 20 gréckokatolíckych farností s asi 100 kňazmi, rehoľníčkami a rehoľníkmi a viac ako 200 dobrovoľníkmi. Pastoračná práca s Rómami prebieha asi v 25 pastoračných dielach ako inštitucionalizovaná či systematická pastoračná práca a v ostatných farnostiach sa realizuje v rámci riadnej farskej pastorácie (menej inštitucionalizovane). Pri pastoračnej službe sa spolupracuje so samosprávami, s komunitnými centrami, so školami, s Centrami voľného času; so Slovenskou katolíckou charitou, s miestnymi či celoslovenskými mimovládnymi organizáciami - ako napr. KANET, n.o.; Teach for Slovakia; o.z. Cesta von – Omama; o.z. Ženy ženám; o.z. Bunky, o.z. Jarovnice; Umelecké centrum F6; Horúci tím; o.z. Oheň nádeje, Dobrý pastier – Lačho pastiris, Fórum kresťanských inštitúcií, a mnohé ďalšie.

Pre pastoračnú prácu s Rómami zatiaľ neexistuje systémová podpora z verejných financií ani od iných donorov, ale existujú mnohé krátkodobé projekty podporené napr. týmito nadáciami či donormi: nemecká Nadácia **Renovabis** (najväčšia podpora); **Prešovský samosprávny kraj; Úrad Vlády SR;** Slovenská katolícka charita; Ministerstvo kultúry SR, Implementačná agentúra MPSVaR SR; samospráva (samospráva obcí, kde Rómovia žijú); Úrad Splnomocnenca vlády pre rómske komunity; Nadácia IUVENTA; Úrad(y) práce, sociálnych vecí a rodiny SR; Franziskaner für Menschen in Not (Wien, Austria); Americká biskupská konferencia (United States Conference of Catholic Bishops, Washington, USA); Farnosť sv. Eugénie (Stockholm, Švédsko); PORTICUS; CONRAD N. HILTON FUND FOR SISTERS, California; Viedenská charita; MCS ASBL Belgique; HOPE´87; Nadácia Eset; International Women Club Bratislava; Porticus Viena; PONTIS; HENKEL; DELL, Slovenská Sporiteľňa; a ďalší mimovládni či súkromní darcovia.

KOŠICKÁ ARCIDIECÉZA

LUNÍK IX.

KRAJ:
Košický
OKRES:
Košice
DIECÉZA:
Košická arcidiecéza
Rómsku pastoráciu realizujú:
Saleziáni don Bosca

Na sídlisku Luník IX žije asi 4 500 Rómov, ktorí tvoria 99,9% obyvateľov sídliska. Obyvateľom sídliska sa venuje celá komunita saleziánov – 4 kňazi, okrem nich 4 pastorační asistenti, cca 10 externých animátorov a dobrovoľníkov, ku ktorým postupne pribúdajú aj animátori z miestneho spoločenstva Rómov.

Misia na Luníku IX sa začala v roku 2003. Je to najväčšie rómske sídlisko v strednej Európe postavené ako sociálny experiment na okraji Košíc. Obyvateľmi sa v osemdesiatych rokoch minulého storočia stali Rómovia, príslušníci polície a armády. V deväťdesiatych rokoch sa postupne majoritné obyvateľstvo zo sídliska začalo sťahovať. Na sídlisku Luník IX je prihlásených na pobyt približne 5000 ľudí. Sídlisko je odpojené od dodávky tepla (2005) a plynu (2010), má obmedzenú dodávku vody, hodinu ráno a hodinu popoludní (2009), časť sídliska je aj bez elektriny (2010). Rozloha sídliska je jeden štvorcový kilometer, je tu najväčšia hustota obyvateľov na Slovensku. Priemerný vek je dvadsať rokov, nezamestnanosť 90%. Základnú školu navštevuje 1 100 detí, z toho prvý ročník 220 detí.

Niekoľko rokov sa oslovovali a žiadali kňazi, ale aj rehoľné spoločenstvá o prítomnosť na Luníku IX. V roku 2003 sa prihlásili dvaja diecézni kňazi z iných diecéz na päťročnú výpomoc. Boli prítomní priamo na sídlisku a aktívne spolupracovali so školou (kňazi financovali štipendiá). V roku 2005 začali s výstavbou pastoračného centra. Po skončení ich prítomnosti v júni 2008 na ich miesto nastúpili saleziáni don Bosca, okolo ktorých sa vytvoril nový misijný tím. Pokračovali s výstavbou pastoračného centra, ktoré sa v roku 2011 dokončilo. V roku 2017 zriadili práčovňu pre obyvateľov sídliska.
V súčasnosti spočíva pastorácia na Luníku IX v sprevádzaní rodín, detí - v spolupráci so školou, vo voľnočasových aktivitách (tábory, doučovanie), v príprave na sviatosti a ich vysluhovanie, v podpore hygienických návykov (u Saleziánov zriadená práčovňa pre sídlisko) a hlavne v spolunažívaní priamo s Rómami uprostred sídliska.

Web: https://lunik9.sk/
FB: https://www.facebook.com/lunik9.sk
IBAN
Luník IX – o.z. Oheň nádeje: SK73 8330 0000 0028 0179 2078
Saleziáni don Bosca: SK65 0200 0000 0040 4823 9457

JAROVNICE

KRAJ:
Prešovský samosprávny kraj
OKRES:
Sabinov
DIECÉZA:
Košická arcidiecéza
Rómsku pastoráciu realizujú:
Komunita troch sestier Congregatio Jesu (sr. Silvia, Sr. Ráchel, Sr. Antónia) **v spolupráci s dvoma kňazmi farnosti** (farár Radoslav Gejguš (od r. 2011) a kaplán Bystrík Sabo (od r. 2021)v spolupráci s laickými rómskymi dobrovoľníkmi v rámci OZ Jarovnice

V Jarovniciach žije približne 7400 obyvateľov, z toho asi 800 Slovákov a 6600 Rómov. Rómom sa v pastorácii, sociálnej a edukačnej práci v Jarovniciach venujú tri sestry Congregatio Jesu od r. 2007, od r. 2011 majú v Jarovniciach založenú rehoľnú komunitu. V rámci OZ Jarovnice im s deťmi a pri rómskom kostole v osade pomáha 15 rómskych dobrovoľníkov a 35 rómskych aktivačných pracovníkov, ktorí sa tiež zapájajú do rôznej pomoci v dedine a v osade. Pomáhajú aj ďalší rómski laickí dobrovoľníci (cca 11). Spolupracujú aj s farským úradom, obecným úradom a terénnymi pracovníkmi v obci. Majú dvoch pastoračných asistentov – jeden Róm a jedna rehoľná sestra. Pastoračná služba v Jarovniciach je široká a pestrá a zahŕňa okrem pastorácie aj službu v sociálnej a edukačnej oblasti. Základným heslom služby je tzv. „praktická láska“, v ktorej ide hlavne o podporu k participácii a dobrovoľníctvu Rómov v službe ich vlastnej komunite a spoločnosti (komunitná sociálna práca). Sestry vykonávajú dobrovoľnícku službu Rómom nezištne popri svojich platených zamestnaniach. V práci s Rómami uplatňujú tzv. „zásluhový systém“. Všetci sa musia nielen duchovne, ale aj prakticky a na väčších akciách aj finančne spolupodieľať na organizovaných aktivitách, výletoch, obnovách a pod. V rámci pastorácie sa venujú okrem prípravy k sviatostiam aj biblickým a lektorským stretnutiam, organizujú duchovné obnovy pre ženy, dievčatá, rodiny. Chorým a starším roznášajú v osade a v dedine každú nedeľu Eucharistiu. S dobrovoľníkmi sa starajú o rómsky kostol – pranie, zdobenie, žehlenie a k rôznym sviatkom pripravujú duchovné akadémie, muzikály, divadelné predstavenia v troch kostoloch farnosti. Vedú detský a mládežnícky rómsky zbor. V rámci sociálnej práce poskytujú základné sociálne poradenstvo, v ktorom pomáhajú s rôznymi problémami v oblasti pracovného, rodinného a spoločenského života. Pomáhajú so vzdelávaním, v rámci absolventskej praxe a prostredníctvom aktivačného príspevku umožňujú aj praktické dovzdelávanie a tak podporujú pracovné návyky. Organizujú rôzne vzdelávacie aktivity – prednášky, školenia, cvičenia, doučovanie; rôzne kultúrno-poznávacie výlety a súťaže. Voľno-časových aktivít (tanečné, divadelné, gitarové, spevácke, ručné práce a pod.) sa počas týždňa v spolupráci s rómskymi dobrovoľníkmi zúčastňuje cca 350 mladých, detí a dospelých. Výrobky z krúžku ručných prác slúžia na podporu činnosti OZ Jarovnice – je možné si ich za dobrovoľný príspevok objednať a zakúpiť. V **rámci OZ Jarovnice** sa doteraz podarilo spolu s finančnou spoluúčasťou občianskeho združenia zrealizovať spolu 14 projektov, tri z nich ešte prebiehajú: projekt vzdelávania v počítačovej a pracovnej oblasti, v komunikácii a v ekonomickej oblasti pre 105 rómskych žien a dievčat v rámci eliminácie diskriminácie, projekt pastoračných asistentov a projekt aktivačných pracovníkov. Okrem toho sú a**ko sestry Congregatio Jesu** v realizácii dvoch projektov – vo výstavbe novej cirkevnej materskej škôlky, pre ktorú odkúpili pozemok a v dostavbe a úprave exteriéru Rómskeho pastoračného centra, ktoré bolo za väčšinovej finančnej pomoci postavené vďaka Nadácii **RENOVABIS** nielen pre komunitu sestier CJ, ale aj pre rôzne aktivity s Rómami a na spoluprácu s vysokými školami (študenti prichádzajú do Jarovníc na absolvovanie praxe). Na všetky tieto projekty je potrebná finančná spoluúčasť sestier.

Web: https://www.jarovnice.sk/sestry-cj-jarovnice
FB: Sestry-CJ-Jarovnice
IBAN OZ Jarovnice: SK78 0900 0000 0005 0557 8895
IBAN Sestry CJ: SK65 0200 0000 0029 0107 2158

Bardejov – Poštárka

KRAJ:
Prešovský samosprávny kraj
OKRES:
Bardejov
DIECÉZA:
Košická arcidiecéza
Rómsku pastoráciu realizujú:
Saleziáni don Bosca

Sídlisko Poštárka sa nachádza na periférii mesta Bardejov, žije tu okolo 1600 Rómov. Začiatok práce s touto komunitou bol v roku 1989, keď na Poštárku začala prichádzať sr. Atanázia z Rádu sv. Bazila Veľkého. Po roku svojho pôsobenia prizvala na spoluprácu komunitu Saleziánov don Bosca. Tí svoju pastoračnú činnosť začali najskôr s mládežou. Aktivity prebiehali iba na voľnom priestranstve, neskôr si prenajali priestory kultúrneho domu, ktorý v roku 1995 dali postupne za pomoci miestnych Rómov a sponzorov zrekonštruovať na pastoračné centrum a kaplnku bl. Zefyrína, blahoslaveného rómskeho mučeníka. Postupne sa aktivity začali meniť na pravidelné činnosti – prípravy na 1. sv. prijímania, prípravy na manželstvá, dievčenské či chlapčenské stretká, neskôr stretká pre animátorov a birmovancov. V roku 2001 Saleziáni zriadili cirkevnú Materskú školu a od roku 2006 funguje Základná škola s materskou školou bl. Zefyrína. Postupom času pribúdali a rozbiehali sa aj ďalšie činnosti, vznikol spevácky zbor Devleskhere čhave, pre deti sa začali organizovať letné tábory, modlitbové stretnutia matiek, otcov, či doučovanie žiakov.

Hanušovce nad Topľou

KRAJ:
Prešovský samosprávny kraj
OKRES:
Vranov nad Topľou
DIECÉZA:
Košická arcidiecéza
Rómsku pastoráciu realizujú:
1990 - 2020 rómsky diakon Michal Horvát; po jeho smrti jeho manželka Daniela.

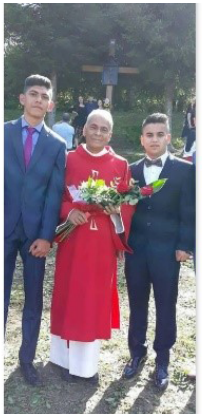

Pastorácia Rómov v Hanušovciach nad Topľou začala v Roku 1990. Hanušovce majú 3800 obyvateľov, z toho okolo 800 Rómov. V roku 1998 vzniklo Komunitné Centrum, v ktorom bol zamestnaný rómsky diakon Michal Horvát. Popri kultúrno vzdelávacej činnosti sa tam vykonávali aj náboženské aktivity. V roku 2004, keď už neboli financie na prevádzku komunitného centra, diakon Michal Horvát vo svojej pastorácií pokračoval a zháňal financie na prenájom priestorov. V roku 2017 bolo postavené Pastoračné centrum – Kher Anglo Róma vďaka finančnej podpore Nadácie Renovabis, mestského úradu, miestnych rómskych podnikateľov a zbierok medzi majoritnou a minoritnou spoločnosťou. Po smrti diakona M. Horváta (v r. 2020) pokračuje v koordinovaní pastoračných aktivít medzi Rómami jeho manželka Daniela.
Aktivity pastoračného centra: doučovanie detí a príprava na vyučovanie, hudobné, výtvarné, športové a iné voľnočasové aktivity, stretnutia detí a mládeže, zbor a hudobná skupina, spoločenstvo matiek, mentoring; formácia – dobrovoľníkov, rodičovské zručnosti: príprava na prijatie manželstva - zodpovedné rodičovstvo, starostlivosť o rodinu, príprava detí na sviatosti; organizovanie pútí a i.

Kolégium Márie Romero

KRAJ:
Košický samosprávny kraj
OKRES:
Košice
DIECÉZA:
Košická arcidiecéza (rím.-kat.)
Rómsku pastoráciu realizujú:
Dcéry Márie Pomocnice – Saleziánky

Pilotný projekt Kolégium Márie Romero sme odštartovali v šk. roku 2020/21 v byte v podnájme s dievčatami, ktorým sa venovali sestry saleziánky na Luníku IX. Je to prototyp, ktorý v sebe zahŕňa tieto prvky: pomoc pri štúdiu na škole mimo geta; bývanie v priaznivom a napomáhajúcom prostredí počas dní školského vyučovania; pobyt v slovenskej majorite napomáhajúci integrácii a obojstrannému kontaktu bez predsudkov; výchovná a finančná spoluúčasť zákonných zástupcov detí; zlepšovanie rodičovských zručností prostredníctvom mesačných rozhovorov o pokrokoch dieťaťa; prepájame svety majority a minority, nezbavujeme rodičov ich zodpovednosti za výchovu, chceme, aby dieťa zachovalo kontakt so svojou kultúrou a trávilo víkendy doma; vzájomné priateľstvo medzi rómskymi a slovenskými dievčatami prostredníctvom mentoringového vzťahu.

Trebišov

KRAJ:
Košický samosprávny kraj
OKRES:
Trebišov
DIECÉZA:
Košická arcidiecéza (rím.-kat.)
Rómsku pastoráciu realizujú:
Komunita sestier Najsvätejšieho Spasiteľa

V Trebišove žije viac ako 6 000 Rómov, čo predstavuje asi 25% obyvateľstva. Od r.2017 sa sestry z Komunity Najsvätejšieho Spasiteľa venujú Rómom tak, že sa raz za týždeň schádzajú s deťmi v školskej jedálni, kde vykonávajú pastoračnú činnosť. Ako dôchodkyne robia túto službu dobrovoľnícky. Spolupracujú s mestom a s Arcidiecéznou katolíckou charitou.

FB: Kolégium Márie Romero
IBAN: SK80 7500 0000 0040 0786 8759

Centrum Rómskej Misie Košice - CRM

KRAJ:
Košický samosprávny kraj
OKRES:
Košice
DIECÉZA:
Košická arcidiecéza
Rómsku pastoráciu realizujú:
Salezián Don Peter Bešenyei

Košický arcibiskup metropolita zriadil od 1. 7.2020 Centrum Rómskej Misie v Košiciach, ktorého hlavným poslaním je ponúkať odbornú, morálnu, ale aj ľudskú podporu všetkým zasväteným i laikom, ktorí sa podieľajú na duchovnej službe Rómom. Súčasťou centra je napomáhať k efektívnejšej pastoračnej činnosti na území Košickej arcidiecézy tak, aby všetci, ktorí sa podieľajú na duchovnej službe, nachádzali nové zdroje inšpirácie a možností pre svoju službu Rómom v jednotlivých farnostiach. CRM vydalo Deviatnik k rómskym blahoslaveným mučeníkom Zefirínovi a Emílii a intenzívne sa podieľalo na príprave stretnutia Svätého Otca Františka s Rómami v Košiciach na Luníku IX.

E-mail: besenyei.peter@abuke.sk
IBAN: SK54 0200 0000 0000 0024 3512

PREŠOVSKÁ ARCHIEPARCHIA

Gréckokatolícka rómska misia v okrese Vranov nad Topľou (GRM VT)

KRAJ:
Prešovský samosprávny kraj
OKRES:
Vranov nad Topľou
DIECÉZA:
Prešovská archieparchia
Rómsku pastoráciu realizujú:
vyčlenení gréckokatolícki kňazi určení na pastoráciu Rómov (Michal Fedin, Ján Dvorščák, Ján Lemeš, Peter Lazorík. Zakladateľ: o. Martin Mekel.)

Vranovský okres môžeme pokladať za kolísku celej Gréckokatolíckej rómskej misie. Tu vznikali prvé spoločenstvá a odtiaľ sa misia šírila ďalej do okresov Bardejov, Stará Ľubovňa a Prešov. Misia vo Vranovskom okrese je zastrešená pod Gréckokatolíckým formačným centrom (GFC) pre Rómov v Čičave. Je to samostatný právny subjekt, ktorý odvodzuje svoju právnu subjektivitu od Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku a jeho zriaďovateľom je Gréckokatolícke arcibiskupstvo Prešov. Zriadené bolo v roku 2012. V súčasnosti vo vranovskom okrese

pôsobia štyria kňazi v týchto v obciach: Čičava, Soľ, Vechec, Rudlov, Zámutov, Kamenná Poruba, Sačurov, Jastrabie nad Topľou, Hlinné, Skrabské a Prosačov. Približný počet Rómov v týchto obciach je 6000. Vyčleneným gréckokatolíckym kňazom pri pastorácii Rómov pomáhajú aj miestni lídri, animátori a dobrovoľníci. Spolu sa podieľajú na príprave liturgií, modlitebných stretnutí, evanjelizačných skupín či spoločenstiev. Špeciálny čas sa venuje aj mládeži a deťom, pre ktoré sa pripravujú (najmä v tomto „covidovom období") zväčša jednodňové výlety a aktivity. V okrese pôsobia aj viaceré hudobné skupiny, ktoré okrem iného, spevom sprevádzajú slávenie sv. liturgií. V GFC pre Rómov v Čičave momentálne existuje aj Komunitné centrum, ktoré úzko spolupracuje s pastoračným centrom a je pre celú pastoráciu veľkým prínosom.
V súčasnosti sa v GRM VT intenzívne pracuje na novom výnimočnom projekte. Ide o ekologickú farmu „Adamov dvor", ktorej hlavným cieľom je vzdelávať a zamestnávať ľudí z rómskej komunity.

Web: https://romskamisia.sk/misia/vranov/
FB: https: //www.facebook.com/romskamisia
FB Adamov dvor: https://www.facebook.com/obrabataopatrovat
IBAN: SK28 0900 0000 0050 2604 8873

Gréckokatolícka rómska misia v okrese Bardejov (GRM BJ)

KRAJ:
Prešovský samosprávny kraj
OKRES:
Bardejov
DIECÉZA:
Prešovská archieparchia
Rómsku pastoráciu realizujú:
vyčlenený gréckokatolícky kňaz určený na pastoráciu Rómov (Igor Čikoš), dobrovoľníci

Gréckokatolícka rómska misia v okrese Bardejov – je samostatný právny subjekt, ktorý odvodzuje svoju právnu subjektivitu od Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku, ktorý bol zriadený 1. augusta 2017 prešovským arcibiskupom a metropolitom Mons. Jánom Babjakom, SJ.

Poslaním Gréckokatolíckej rómskej misie v okrese Bardejov je prinášať posolstvo evanjelia najmä ľuďom žijúcim v rómskych komunitách na území Prešovskej gréckokatolíckej archieparchie v okrese Bardejov, a to prostredníctvom rôznorodej pastoračnej, formačnej, duchovnej, kultúrnej a sociálnej činnosti. GRM BJ prispieva k prevencii rasizmu a xenofóbie a napomáha zmiereniu komunít s odlišnými sociálnymi, kultúrnymi či duchovnými koreňmi.

Pracujeme v týchto rómskych osadách: Malcov, Snakov, Lenartov, Petrová, Cigeľka.

Rómom v bardejovskom okrese sa venujeme od roku 2016. Slúžime mladým, deťom, manželom, rodinám i starším. Celá služba sa nesie v

duchu našej vízie: Sprevádzať rómsky národ do večnej radosti cez zbožnosť, zmierenie a angažovanosť. Opierame sa o 4 piliere: evanjelizácia, kvalita, budovanie lídrov z radov Rómov a vytváranie priestoru pre Rómov mimo osady. Keďže fungujeme ako podpora farnosti, tak s tým súvisí aj infraštruktúra pre túto službu ako napr.: dom pre kňaza s rodinou, priestory (kaplnky, pastoračné centrá) na stretávanie a pravidelnú činnosť pre službu Rómom v danej obci. V roku 2017 sa nám podarilo kúpiť jeden starší rodinný dom v Lenartove a ten momentálne prerábame na dom – faru, kde bude bývať kňaz s rodinou slúžiaci v GRM BJ. Všetky stavebné práce robia samotní Rómovia. Základ služby tvorí práca s ľuďmi v malých skupinách na pravidelnej báze, v ktorých sa stretávame minimálne raz do týždňa. Formácia prebieha v skupinkách pre deti, mladých a tiež pre dospelých. Súčasne sa venujeme aj sviatostnej pastorácii.
V Bardejovskej rómskej misii vzniklo niekoľko hudobných gospelových kapiel, napr. AV MANCA, ďalej divadelné zoskupenie pod vedením Mgr. Vladimíra Špureka PhD.. Pravidelne sa zúčastňujeme a participujeme na organizovaní Rómskej púte rodín do Ľutiny, festivalu FestRom, aktivity Bararas, či divadelnej súťaže Rybka, ako aj vlastných menších púti a otvorených modlitebných chvál počas roka.

Web: https://romskamisia.sk/
FB: Gréckokatolícka rómska misia v okrese Bardejov
IBAN: SK75 0900 0000 0051 3375 4693

Gréckokatolícka rómska misia v okrese Stará Ľubovňa (GRM SL)

KRAJ:
Prešovský samosprávny kraj
OKRES:
Stará Ľubovňa
DIECÉZA:
Prešovská archieparchia
Rómsku pastoráciu realizujú:
vyčlenení gréckokatolícki kňazi určení na pastoráciu Rómov (Leontín Lizák) a diecézni kňazi vo farnosti (Miroslav Šimko a kapláni)

Súčasťou celodiecéznej (eparchiálnej) rómskej misie v rámci Prešovskej eparchie je Gréckokatolícka Rómska misia v okrese Stará Ľubovňa. Od roku 2015 prebieha aktívna pastoračná činnosť vo farnosti Šarišské Jastrabie, od r.2016 v Jakubanoch a od r. 2019 v Čirči. Na rómsku pastoráciu je vyčlenený jeden kňaz, v Šarišskom Jastrabí túto špeciálnu pastoráciu vykonávajú diecézni kňazi (farár, kaplán). Kňazi sa venujú osobitne formácii mužov, chlapcov, dievčat a žien, organizujú duchovné obnovy, tábory, výlety, modlitby a chvály a sieťujúce stretnutia naprieč obciam, osadám. V Šarišskom Jastrabí je z 1 400 obyvateľov asi 700 Rómov, pričom pastorácia pre nich prebieha v bývalej maštali na miestnom družstve. Aj takáto pastorácia prináša ovocie v zmene životov mnohých Rómov v obci.

Web: https://www.misiamozna.sk/
IBAN: SK48 0900 0000 0051 3345 5837

Centrum Gréckokatolíckej rómskej misie na Sigorde

KRAJ:
Prešovský samosprávny kraj
OKRES:
Prešov
DIECÉZA:
Prešovská archieparchia (gréckokatolícka)
Rómsku pastoráciu realizujú:
gréckokatolícky kňaz Martin Mekel

Okrem pastoračnej služby v teréne sa služba pre rómske komunity profesionalizuje aj po stránke inštitucionálnej a propagačnej. V roku 2017 začal vychádzať časopis – občasník Rómska Samária, ktorý má vypĺňať informačnú medzeru v popisovaní situácie Rómov a poukazovať na pozitívne veci, ktoré sa už teraz dejú s Rómami, keď sa medzi nimi ohlasuje Božie kráľovstvo. V januári 2018 vznikla z iniciatívy o. Martina Mekela, +Róberta Neupauera, a ďalších osobností - Sieť angažovanej verejnosti pre rómske etnikum – SAVORE, čo v preklade znamená VŠETCI. Skratka zahŕňa taktiež piliere tejto platformy: Spolupráca – Angažovanosť – Vízia – Odbornosť – Rozvoj – Evanjelizácia. Jej cieľom je sprevádzať a duchovnou službou podporovať ľudí pracujúcich s Rómami a podporovať ich spoluprácu na miestnej úrovni. Mottom platformy SAVORE je "Angažuj sa s vierou pre budúcnosť Slovenska".
Pre širšie zastrešenie duchovnej služby Rómom žijúcim v komunitách v decembri 2019 kúpila GRM budovu bývalého internátu SOU Lesníckeho. Ku komplexu patrí aj kuchyňa a jedáleň a telocvičňa so zázemím. Budovy potrebujú značnú investíciu, ale už v roku 2020 sa v centre realizovali viaceré aktivity.

V CENTRE POSTUPNE PLÁNUJEME ZRIADIŤ:

- kaplnku a konferenčnú miestnosť určenú aj na chvály a vyučovanie
- ubytovanie pre služobníkov, ktorí sa o chod centra budú starať
- ubytovacie priestory pre pobytové aktivity (cca. 70 miest)
- stravovacie zariadenie
- prevádzkovanie telocvične pre rôzne športy
- wellness
- ikonopisecká dielňu (víkendová škola, dielňa, sklad)
- mini múzeum rómskej histórie a kultúry
- administratívno-projektové centrum GRM
- kaviareň s knižnicou
- skautskú klubovňu so skladom
- miestnosť s malým javiskom
- hudobné štúdio, priestor na natáčanie videí
- prenosy televízie LOGOS (liturgie, vyučovania, chvály…)
- jednoduchú drevovýrobu
- arboretum
- agroturistiku
- 24/7 miestnosť (mapa sveta, sviečky), miestnosť pre Službu ucha
- tanečnú sálu so zrkadlami
- mini kino s tulivakmi
- zábavnú miestnosť – bowling, biliard, stolný tenis, kalčeto…

Web: https://romskamisia.sk/
https://romskamisia.sk/sigord/
https://savore.sk/
https://romskamisia.sk/casopis-romska-samaria/
IBAN: SK91 0900 0000 0051 6852 6092

SPIŠSKÁ DIECÉZA

Lomnička

KRAJ:
Prešovský samosprávny kraj
OKRES:
Stará Ľubovňa
DIECÉZA:
Spišská diecéza
Rómsku pastoráciu realizujú:
diecézni kňazi (Martin Pasiar, Jozef Gorčák, predtým Štefan Hrbček, Ján Záhradník...) a 5 rehoľných sestry z Kongregácie školských sestier sv. Františka, pastoračí asistenti, laickí spolupracovníci, dobrovoľníci.

Lomnička je obec s približne 3200 obyvateľmi, z čoho 99% tvoria Rómovia, priemerný vek obyvateľov je približne 20 rokov. Pastorácia Rómov v obci prebieha intenzívne od roku 2004. Od roku 2008, kedy bola obnovená farská budova, bývajú kňazi v dedine medzi Rómami. Základom ich služby je sviatostná pastorácia, aj formácia detí a mládeže. Dôležitou súčasťou života farnosti sú každoročné púte na mariánske pútnické miesta do Levoče a Gaboltova, ale aj na iné miesta. Duchovnú činnosť dopĺňa sociálna pomoc. Farnosť poskytuje miestnym obyvateľom mnohé služby, ako napríklad pomoc pri realizácii stavieb, požičiavanie pračiek, vŕtačiek, zbíjačky, lešenia, fúrikov a iného náradia na svojpomocné opravy a práce na domoch, poradenstvo a iné. Farnosť má vlastný traktor, ktorým pomáha miestnym obyvateľom pri zvoze dreva na zimu, alebo pri preprave stavebných materiálov, a ktorým v zimných mesiacoch udržiava miestne komunikácie v obci. Každý rok organizujeme letné

týždňové pobytové tábory pre chlapcov a dievčatá vo Važci. Do farnosti prichádzajú počas prázdnin robiť denný tábor saleziánski animátori z Bratislavy. Kňazi pri práci s mládežou aktívne spolupracujú s rehoľnými sestrami Kongregácie Školských sestier sv. Františka. Tieto sestry pôsobia v Lomničke od r. 2007 a zriadili tam Dom Nepoškvrneného Srdca Panny Márie. 4 sestry spočiatku denne dochádzali z mesta Podolínec, kde bývali. V roku 2011 sa sestry presťahovali priamo do Lomničky. V Dome Nepoškvrneného Srdca Panny Márie majú zriadené zariadenie sociálnych služieb – komunitné centrum, ktoré pre svoju činnosť zamestnáva osem pracovníkov. Komunitné centrum poskytuje svoje služby dospelým aj deťom. Poskytujú sociálne poradenstvo, voľnočasové aktivity pre deti a aktivity nízkoprahového charakteru. Dve sestry sú zamestnané v DNSPM, kde sa venujú práci s deťmi, mládežou aj dospelými a poskytujú základné zdravotné poradenstvo a ošetrenie. Ďalšie dve sestry sa venujú pastoračnej činnosti, navštevujú chorých alebo inak núdznych v ich rodinnom prostredí. Jedna sestra učí v miestnej základnej škole a taktiež sa aktívne venuje pastoračnej činnosti. Sestry žijúce priamo v dedine sa svojou neustálou prítomnosťou stávajú súčasťou miestnej komunity. Medzi ich ďalšie aktivity patrí napríklad: mládežnícky spevácky zbor, hudobné skupiny, športové aktivity s chlapcami a dievčatami, tvorivé dielne, biblické stretnutia chlapcov, dievčat a dospelých, formačné stretnutia, varenie, pečenie a iné. Denne sa v DNSPM vystrieda cca 100 – 150 ľudí rôznych vekových kategórií. Cennou pomocou pre obyvateľov obce sú burzy sezónneho ošatenia, nábytku, potrieb do domácnosti.

Web: https://www.mojakomunita.sk/web/farnost-lomnicka
https://www.mojakomunita.sk/web/kongregacia-skolskych- sestier-lomnicka
FB: Komunitné centrum Lomnička
Instagram: Farnosť Lomnička
IBAN: SK82 0200 0000 0035 7338 5351

Letanovce

KRAJ:
Košický
OKRES:
Spišská Nová Ves
DIECÉZA:
Spišská diecéza
Rómsku pastoráciu realizujú:
diecézni kňazi (farár Marián Sivoň a kaplán)

Od roku 2015 v rámci farnosti funguje aj občianske združene DOBRÝ PASTIER – LAČHO PASTIRIS, ktoré sa venuje službe Rómom. Farnosť Letanovce zahŕňa: Letanovce (2400 ľudí – cca 200 Rómov) s osadou Strelník, kde žije cca 1000 Rómov, Spišské Tomášovce (2100 ľudí, z toho Rómov 650), Arnutovce (700 ľudí, z toho Rómov 350). Celá farnosť Letanovce má teda cca 2200 Rómov. Služba Rómom spočíva najmä v troch oblastiach: **Pastoračná** - príprava na sviatosti a vysluhovanie sviatostí, letné tábory, stretnutia s deťmi a mládežou, **charitatívna** - burzy šatstva, pomoc so zháňaním nábytku, dreva a pod. a **sociálna** - poradenstvo, hľadanie práce, aktivačné práce, pomoc pri nadobúdaní pracovných návykov, atď. V r. 2019 bola dokončená výstavba Misijného centra v osade Strelník s názvom DOBRÝ PASTIER – LAČHO PASTIRIS. V centre sa uskutočňujú vyššie spomínané aktivity, predovšetkým príprava na sviatosti, stretnutia s deťmi a mládežou, burzy šatstva, poradenstvo, pomoc pri získavaní pracovných návykov a zručností pri budovaní centra a jeho okolia.

FB: Lačho Pastiris
IBAN: SK42 0200 0000 0034 3339 6059

Krížová Ves
Pastoračné centrum pre Rómov

KRAJ:
Prešovský samosprávny kraj
OKRES:
Kežmarok
DIECÉZA:
Spišská diecéza
Rómsku pastoráciu realizujú:
diecézni kňazi, riaditeľka centra, členovia kapely, pastoračné asistentky, dobrovoľníci a animátori dospelí aj mládež z miestnej komunity.

Krížová Ves má približne 2200 obyvateľov, z toho asi 1700 Rómov. Pastoračné dielo Rómske duchovno-spoločenské stredisko Krížová Ves funguje od septembra 2007 v obci Krížová Ves. Po niekoľkoročnej evanjelizácii kňazov a laikov z farnosti Spišská Belá vznikla potreba výstavby pastoračného centra priamo v rómskej osade v Krížovej Vsi. Následne v roku 2005 cirkevné nadácie Renovabis a Kirche in Not (SRN), ako aj Fond sociálneho rozvoja uvoľnili finančné prostriedky na výstavbu Rómskeho duchovno-spoločenského strediska v Krížovej Vsi. 14. septembra 2007 – na sviatok Povýšenia sv. Kríža za účasti biskupa Štefana Sečku sa otvorilo a požehnalo Rómske duchovno-spoločenské stredisko (RDSS). V novootvorenom stredisku sa pod vedením miestnych kňazov, Komisie pre mládež v Spišskej diecézy, dnes už nebohého Mgr. Róberta Neupauera, PhD., laického misionára Rómov a ďalších dobrovoľníkov realizovali rôzne evanjelizačné aktivity a pastoračná starostlivosť o Rómov. V stredisku postupne začala činnosť záujmových krúžkov v Cirkevnom centre voľného času a výučba žiakov Súkromnej spojenej školy v Kežmarku – elokované pracovisko Krížová Ves – to všetko v priestoroch Rómskeho pastoračného centra.

Ďakujeme Bohu za to, že Božie slovo sa zakorenilo v srdciach a životoch mnohých z nás, že mnohoročná práca kňazov, rehoľných sestier a laikov priniesla aj svoje ovocie a že sa Pán neustále stará a chráni toto Božie dielo medzi nami.

Web: https://rkfarnost.spisskabela.sk/romske-duchovno-spolocenske-stredisko-v-krizovej-vsi/
IBAN: SK14 0900 0000 0000 9327 6988

Smižany

KRAJ:
Košický samosprávny kraj
OKRES:
Spišská Nová Ves
DIECÉZA:
Spišská diecéza
Rómsku pastoráciu realizujú:
Kňazi a bratia Pallotíni

Farnosť je od roku 1993 spravovaná kňazmi a bratmi pallotínmi. Vo farnosti sa nachádza približne 2 700 Rómov, čo je približne 20 % z celkového obyvateľstva vo farnosti, vo farnosti sa venuje Rómom páter Peter Klubert - pallotín. Momentálne v rómskej osade zatiaľ nie je žiadne miesto pre pastoráciu. Vo farnosti sa nachádzajú dva chrámy, kam Rómovia prichádzajú a kde sa aj realizuje pastorácia Rómov. Jedným z chrámov je diecézna svätyňa Božieho milosrdenstva, v ktorej sa realizujú aj púte pre Rómov požehnané ešte biskupom Sečkom.

Web: https://www.rimkat-smizany.com/pallotini
IBAN: SK31 0900 0000 0050 2937 7277

Rakúsy

KRAJ:
Prešovský samosprávny kraj
OKRES:
Kežmarok
DIECÉZA:
Spišská diecéza
Rómsku pastoráciu realizujú:
diecézny kňaz (miestny kaplán)

Obec Rakúsy má 3 200 obyvateľov, z toho 2 600 Rómov, z ktorých 2 330 žije v rómskej osade. Priamo v nej je od roku 2013 Centrum voľného času. Od roku 2017 je v osade Rakúsy aj kaplnka. Kňazi sa starajú sviatostný život, slúžia o sväté omše, vyučujú náboženstvo. Centrum voľného času funguje vďaka laickým pracovníkom a dobrovoľníkom aj z radov saleziánskej mládeže. Aktivity CVČ sa sústreďujú na voľnočasové aktivity (krúžková činnosť, tábory), aktivačné práce dospelých, misijnú a pastoračnú činnosť, výchovné koncerty, atď.

Web: http://www.cvcrakusy.sk/;
FB: Amaro Gav Rakusy

Poprad - Matejovce

KRAJ:
Prešovský samosprávny kraj
OKRES:
Poprad
DIECÉZA:
Spišská diecéza
Rómsku pastoráciu realizujú:
diecézny kňaz (miestny farár)

Poprad Matejovce je priemyselná mestská časť mesta Poprad s cca 3000 obyvateľmi, pričom Rómska komunita má minoritné zastúpenie cca 300-350 osôb. Pastorácia Rómov sa týka predovšetkým prípravy a vysluhovania sviatosti. Vykonáva ju správca farnosti spolu s katechétkou a jednou animátorkou. Spočíva v spoločných katechézach v kostole a iných príležitostných aktivitách (opekačky, výlety, návštevy kňaza v osade). Medzi väčšinovým obyvateľstvom a Rómskou komunitou vládne istá forma napätia, preto sa pastoračná služba Rómov vykonáva prevažne individuálne mimo majoritného farského spoločenstva. Keď sa Rómom nekladú prekážky rôzneho charakteru majú záujem o kresťanskú vieru v Boha a prijatie sviatosti. Sú nábožensky založení a viera v nadprirodzeno je súčasťou ich života. Je tam preto veľký priestor pre ohlasovanie evanjelia. Správca farnosti sa so svojimi spolupracovníkmi usiluje o to, aby Cirkev bola „poľnou nemocnicou“. Chce, aby Cirkev vo farnosti Matejovce nebola colnica, ale otcovský dom, v ktorom je miesto pre každého, kde sa všetci cítia prijatí a milovaní a kde nájdu povzbudenie pre svoj život.

Spišské Podhradie

KRAJ:
Prešovský samosprávny kraj
OKRES:
Levoča
DIECÉZA:
Spišská diecéza
Rómsku pastoráciu realizujú:
Írske sestry (Presentation Sisters)

V meste Spišské Podhradie žije 3 800 obyvateľov, z toho asi 1500 Rómov.
V roku 1993 prišli Írske sestry (Presentation Sisters) na Slovensko, najprv vyučovať angličtinu na základných a stredných školách v Bratislave a neskôr v Košiciach a v Spišskom Podhradí. Sestry od začiatku pracovali s miestnymi obyvateľmi, ktorým ponúkali podporu rodín, rozvoj spoločenstva veriacich a prácu s bezdomovcami. Šírenie radostnej zvesti Evanjelia bolo vždy súčasťou ich charizmy a životného štýlu. Írske sestry pôsobia v Spišskom Podhradí od roku 2004. Komunita poskytuje podporu v oblasti vzdelávania a podpory rodiny medzi Rómami, ako aj vyučovanie angličtiny na miestnych katolíckych stredných školách. Sestry na žiadosť miestneho biskupa spolupracujú aj s diecéznym seminárom, čo umožňuje prípravu budúcich kňazov pre prácu v Spišskej diecéze. V priestoroch blízko komunity sestier je aj materská škola kofinancovaná rehoľou Írskych sestier, čím sestry slúžia tým rómskym rodinám, ktorých deti nemajú možnosť absolvovať predškolskú výchovu. Budova s názvom NANO NAGLE CENTRUM slúži na komunitné služby pre Rómov zo Spišského Podhradia a segregovaných oblastí.
Od roku 2004 zaznamenali tieto známky vzdelávacieho a sociálneho rozvoja:

a. Zvýšil sa počet predškolákov
b. Dochádzka je pravidelná
c. Rodičia zaujímajú oveľa pozitívnejší postoj k vzdelávaniu a učeniu svojich detí.
d. Deti sú čisté a ošetrené a staršie deti chcú pokračovať v štúdiu a robiť si domáce úlohy.
e. Dospelí využívajú kurzy čítania, písania a matematiky.

Štrba

KRAJ:
Prešovský samosprávny kraj
OKRES:
Poprad
DIECÉZA:
Spišská diecéza
Rómsku pastoráciu realizujú:
diecézny kňaz (miestny farár)

V Štrbe žije asi 300 Rómov, čo je asi polovica rímsko-katolíkov v samotnej obci Štrba. O Rómov sa stará farský administrátor, v rámci riadnej pastorácie, cez náboženskú výchovu, stretnutia na fare pred 1. sv. prijímaním, birmovkou, spolu všetky deti bez rozdielu. Časť Rómov žije v slabších podmienkach, časť v bežných ako ostatná populácia.

Web: www.rkcstrba.sk

Veľká Lomnica

KRAJ:
Prešovský samosprávny kraj
OKRES:
Kežmarok
DIECÉZA:
Spišská diecéza
Rómsku pastoráciu realizujú:
miestni (diecézni) kňazi – farár, kaplán (Adam Rataj, predtým Vincent Pollák...).

Veľká Lomnica má cca 5 000 obyvateľov, z toho asi 2500 Rómov. Pastorácia je nad rámec farskej pastorácie. Na tento účel je využívané aj komunitné centrum pre Rómov v osade, pričom fara za to platí obci nájomné. V Komunitnom centre sa konajú sväté omše a modlitby, rovesnícke stretká, prípravy na sviatosti, denné tábory, voľnočasové aktivity, hry. Kňazi organizujú pre miestnych Rómov výlety, púte, duchovné obnovy, atď.

Spišská Kapitula

KRAJ:
Prešovský kraj
OKRES:
Levoča

DIECÉZA:
Spišská diecéza
Rómsku pastoráciu realizujú:
bohoslovci, kňazi, rehoľníčky, rehoľníci a laickí spolupracovníci

V Spišskej diecéze sa nachádza veľké množstvo rómskych komunít, preto v rámci prípravy na kňazskú službu sa bohoslovci venujú aj poznávaniu špecifík tohto národa. Okrem prednášok a teoretickej prípravy, pravidelne navštevujú aj viaceré Rómske komunity, aby mohli Rómov lepšie spoznať a následne im účinnejšie slúžiť. Tieto návštevy pozostávajú z rozhovorov s miestnymi kňazmi, ako aj samotnými Rómami, z návštevy škôl, alebo iných zariadení, ktoré sa v danej lokalite nachádzajú, ako aj zo spoločnej modlitby a slávenia svätej omše medzi Rómami. Pre túto praktickú prípravu sú bohoslovcom k dispozícii kňazi, rehoľníčky, rehoľníci a laickí spolupracovníci predovšetkým z Lomničky, Letanoviec, Rakús, Krížovej Vsi a Veľkej Lomnice.

ROŽŇAVSKÁ DIECÉZA

Veľký Blh, Uzovská Panica, Barca, Ratkovská Lehota

KRAJ:
Banskobystrický
OKRES:
Rimavská Sobota

DIECÉZA:
Rožňavská diecéza
Rómsku pastoráciu realizujú:
Rehoľné sestry Rodiny Panny Márie a kňazi z Diela Ježiša Veľkňaza

Rodina Panny Márie a Dielo Ježiša Veľkňaza pracuje vo farnostiach Uzovská Panica, Barca, Ratkovská Lehota. Tieto farnosti sa nachádzajú v okrese Rimavská Sobota a v diecéze Rožňava. Farnosti zahŕňajú takmer 40 dedín a väčšinu tvorí rómska komunita. V menovaných farnostiach sa venujú rómskym deťom a rodinám sestry Rodiny Panny Márie a kňazi Diela Ježiša Veľkňaza spolu s niekoľkými laikmi a dobrovoľníkmi aj z radov rómskej komunity. Farnosti Uzovská Panica a Barca spravujú vyše 25 rokov, farnosť Ratkovská Lehota 5 rokov. Venujú sa rómskym deťom, pre ktoré organizujú katechézy, spoločné sväté omše, voľný čas, výlety, tábory; spoločne s nimi sa učia, spievajú, modlia, hrajú. Rómske deti prichádzajú z veľmi

chudobných rodinných podmienok, ich rodiny bývajú často len v jednej miestnosti, nemajú elektriku ani tečúcu vodu. Rodinám teda pomáhajú aj materiálne – šatstvom, potravinami, hygienickými, školskými a rôznymi domácimi potrebami. S rómskymi rodinami majú dobré, priateľské vzťahy. Pre potreby rómskej misie bolo vystavané pastoračné centrum v obci Veľký Blh a zriadené viaceré domy v obci Uzovská Panica, ktoré sa využívajú na rôzne aktivity a stretnutia s deťmi, mladými či dospelými. Pre farnosti boli zakúpené aj autobusy, vďaka ktorým môžu do misijných a pastoračných domov privážať rómske deti zo všetkých dedín a farností. Misia zastrešuje spolu okolo 400 detí a mladých.

IBAN: SK37 0900 0000 0002 2143 0258

Stará Halíč

KRAJ:
Banskobystrický
OKRES:
Lučenec
DIECÉZA:
Rožňavská diecéza
Rómsku pastoráciu realizujú:
Sestry z Rodiny Panny Márie

Sestry z Rodiny Panny Márie sa venujú rómskej misii v Rímsko-katolíckej farnosti sv. Juraja v Starej Haliči, diecéza Rožňava, kde žije z celkového počtu obyvateľov asi 15% Rómov. Sestry sa venujú deťom cez vzdelávacie aktivity - doučovanie, príprava na vyučovanie, sprevádzanie, formovanie, aj sprevádzanie celých rómskych rodín, deťom z rómskych a sociálne slabých rodín pripravujú desiatu. Vďaka partnerstvu s konkrétnymi rodinami zo zahraničia – z Rakúska, Nemecka, Švajčiarska - pomáhajú aj charitou a humanitnou pomocou.

IBAN: SK58 0200 0000 0037 8204 6751

KOŠICKÁ EPARCHIA

Blatné Remety

KRAJ:
Košický samosprávny kraj
OKRES:
Sobrance
DIECÉZA:
Košická eparchia
Rómsku pastoráciu realizujú:
diecézni kňazi (Peter Horváth)

Obec má cca 450 obyvateľov, z toho 250 detí, z nich asi polovica z detského domova pridelená jednotlivým rodinám do pestúnskej starostlivosti. 80% obyvateľov tvoria Rómovia. V r. 2004 – 2015 vo farnosti pôsobil rómsky kňaz (Peter Horváth), ktorý okrem klasickej farskej pastorácie rozvinul pastoráciu detí a mládeže. Počas celého roka sa v spolupráci s laikmi z Hnutia Svetlo-Život realizovali formačné stretnutia, v lete tábory pre detí, pravidelné výlety, púte, účasť na Eparchiálnej prehliadke zborov; neskôr organizovanie prehliadky rómskych zborov priamo v obci Blatné Remety. Ako účinkujúci sa zúčastnili aj najmilšieho koncertu roka Úsmev ako dar. V roku 2014 v spolupráci s Vysokou školou sv. Alžbety bolo zriadené Pastoračné centrum sv. mučeníka Teodora Romžu v Blatných Remetách, kde následne prebiehala krúžková činnosť, voľnočasové a športové aktivity, ale aj sprevádzanie manželov a rodičov v spolupráci s rôznymi odborníkmi. V rokoch 2018 – 2020 bol zrealizovaný veľký výtvarný projekt „Kočovná galéria“, ktorého výstupom boli výtvarné diela s tematikou rómskej kultúry. Z vybraných obrazov bol zostavený nástenný kalendár.

BANSKOBYSTRICKÁ DIECÉZA

Banská Bystrica

KRAJ:
Banskobystrický
OKRES:
Banská Bystrica
DIECÉZA:
Banskobystrická diecéza
Rómsku pastoráciu realizujú:
Komunita Dcér Kresťanskej lásky sv. Vincenta de Paul

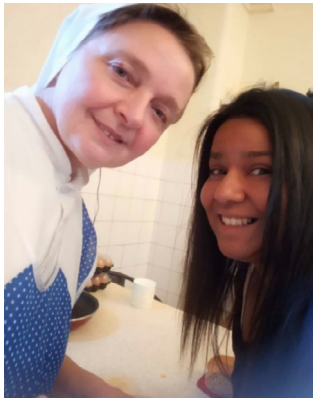

V Banskej Bystrici sa komunita Dcér Kresťanskej lásky sv. Vincenta de Paul venuje dievčatám v Dome sv. Vincenta, kde sú rómske dievčatá z detských domovov do 18 rokov. Zariadenie vzniklo v r. 1995. Sprevádzanie rómskych dievčat spočíva v pomoci pri štúdiu, v hľadaní práce, upevňovaní pracovných návykov a v príprave na život. Zároveň sú dievčatá formované, spoločne objavujú zmysle života, sestry im vštepujú morálne hodnoty, učia ich finančnej gramotnosti.

NITRIANSKA DIECÉZA

Orechov dvor

KRAJ:
Nitriansky
OKRES:
Nitra
DIECÉZA:
Nitrianska arcidiecéza
Rómsku pastoráciu realizujú:
Sestry Dcéry Márie Pomocnice /Saleziánky/; sestra služobnica Ducha Svätého a laickí spolupracovníci. Kňaz Viktor Tomčányi a diecézny kňaz Miroslav Hefera.

Na Orechovom dvore, kde žije asi 400 Rómov, pôsobia dve sestry v materskej škole a tri sestry v materskom centre. Okrem toho existuje v osade Átrium Dobrého Pastiera (výchova a vzdelávanie detí predškolského veku), realizuje sa príprava k sviatostiam deti aj dospelých. Sestry sa venujú aj starším deťom, dievčatám, mamičkám, aj mužom. Raz za týždeň má kňaz stretnutia s otcami rodín. Pri organizovaní letného tábora, výletov a väčších podujatí v osade (ako napr. Deň Rómov, Deň detí atď.) spolupracujú sestry s komunitnými a terénnymi pracovníkmi. Pravidelne posledné dva augustové týždne spolupracujúca dobrovoľnícka organizácia VIDES posiela do osady dobrovoľníkov na letnú školu. Sestry sú v osade denne od r. 2012.

Spolupracujú s mnohými ľuďmi z farnosti Klokočina, ktorí ich podporujú najmä materiálne, oblečením pre deti aj dospelých, niekedy aj potravinami a ďalšou potrebnou (nielen) humanitnou pomocou.

„Sme radi , že pracujeme medzi týmito ľuďmi, lebo nás to učí mnohým veciam. Výsledky nemeriame, snažíme sa ísť dopredu s nádejou, že Pán to všetko požehná a títo ľudia dosiahnu spásu. A to je dôležité.“ Sestry Saleziánky a Služobnice Ducha Svätého na Orechovom Dvore

Web: https://salezianky.sk/;
IBAN: SK17 7500 0000 0040 2827 0254

BRATISLAVSKÁ ARCIDIECÉZA

Plavecký Štvrtok, o.z. Francesco

KRAJ:
Bratislavský samosprávny kraj
OKRES:
Malacky
DIECÉZA:
Bratislavská arcidiecéza
Rómsku pastoráciu realizujú:
miestny farár, pastoračný asistent, riaditeľ OZ Francesco Tomáš Florián, sociálny pracovník, dvaja bratia kapucíni a asi 15 dobrovoľníkov. Pomáhajú tiež členovia komunity Sv. Egídia.

V Plaveckom Štvrtku žije cca 2500 obyvateľov, z toho asi 700 Rómov. Komunitné centrum, ešte pod názvom EMANUEL, začalo svoju prevádzku v roku 2004, keď nadviazalo na prácu rádu Sestier Matky Terezy (Misionárky lásky), ktorý inicioval potrebu pracovať s miestnou rómskou komunitou. OZ Francesco cez Komunitné centrum Bunky kontinuálne nadviazalo na tento projekt a realizuje výchovno-vzdelávaciu činnosť s rómskymi deťmi a mládežou, terénnu prácu, v rámci ktorej pracovníci kontaktujú a navštevujú rodiny a jednotlivcov. Realizuje sa evanjelizácia, pastorácia, príprava na sviatosti; organizujú sa púte, výlety, letné prímestské zážitkové tábory a zmysluplné voľnočasové a športové aktivity pre deti, mládež aj dospelých. Komunitné centrum Bunky má za cieľ pomôcť rómskemu etniku žijúcemu na území obce Plavecký Štvrtok zaradiť sa do spoločnosti a vytvoriť priestor pre všestranný osobnostný rast konkrétnych jednotlivcov, ako aj komunity a sprostredkovávať im impulzy pre rozvoj náboženského,

kultúrneho a plnohodnotného spoločenského života komunity. V rámci terénnej sociálnej práce pracovníci navštevujú rodiny, pomocou konzultácií napomáhajú riešiť výchovné a vzdelávacie problémy, povzbudzujú rodičov k zodpovednosti za výchovu detí aj prostredníctvom dohliadania a trvania na dodržiavaní školskej dochádzky. Svojou činnosťou OZ chce dosiahnuť zmiernenie napätia medzi majoritným obyvateľstvom a rómskou minoritou v oblasti a ponúka možnosť pozitívneho náhľadu na Rómov. Členov rómskej komunity sa snaží podnietiť k aktívnemu prístupu k ich životnej situácii, k pozitívnemu náhľadu na okolie a k prebraniu zodpovednosti za vlastný život. Prostredníctvom kňaza pôsobiaceho vo farnosti, ktorý s OZ úzko spolupracuje, sa v osade konajú sv. omše, vysluhujú sa sviatosti a veriaci Rómovia tak majú možnosť saturácie svojich duchovných potrieb.

Web: www.ozfrancesco.sk
FB: Komunitné centrum Bunky
IBAN: SK48 1100 0000 0029 2989 9966

Kontakty

Viac informácií nájdete na:
Web: https://romovia.kbs.sk/
FB: Rómske pastoračné diela
Instagram: Rómske pastoračné diela

Mgr. Ing. Peter Bešenyei, PhD.
Tajomník Rady pre Rómov
a menšiny
Arcibiskupský úrad Košice
Hlavná 28
041 83 Košice
Tel: +421 903 484 824
E-mail: besenyei.peter@abuke.sk

PaedDr. Mgr. Renáta Ocilková
Koordinátorka KBS pre
napomáhanie pastorácie Rómov
Konferencia biskupov Slovenska
Kapitulská 11
814 99 Bratislava
Tel.: +421 903 910 937
E-mail: ocilkova@kbs.sk

NOSITELIA NÁDEJE

Pastoračné diela Katolíckej cirkvi
v rómskych komunitách

Bratislava 2021

Editor: Renáta Ocilková

Foto: archív rómskych pastoračných diel

Grafické spracovanie: Martin Kocian

Rada KBS pre Rómov a menšiny